

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA
PODUREDNIŠTVO:		Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Solidarnost s Slovenijo, prizadevanja za mir in mednarodno priznanje

»Ob vseh težavah in ob vsej tragičnosti se pišejo verjetno najpomembnejše strani slovenske zgodovine novejšega obdobja. S tem pa so povezana tudi iskrena voščila, saj so pred nami še zelo negotove ure, v vsakem slučaju pa dolgo obdobje trdega dela za obnovo domovine iz sedanjih ruševin in iz ruševin dolgotrajnega zgrešenega sistema in narodove podrejenosti.«

Tako je med drugim v imenu Slovenske skupnosti zapisal njen deželni tajnik Ivo Jevnikar v pismu, ki ga je 3. julija naslovil na najvišje predstavnike Republike Slovenije: na predsednika predsedstva Milana Kučana, na predsednika parlamenta Franceta Bučarja in na predsednika vlade Lojzeta Peterleta. V pismu je med drugim še rečeno: »Gotovo Vam je v oporo zavest, da slovenski narod še nikoli ni bil tako povezan in enoten. Vemo, da bo človeški element spet udaril na dan, vendar so ti dnevi že vtisnjeni v našo skupno zavest. To pa velja v neverjetni meri tudi za naše ljudi po svetu, za nas v zamejstvu, za marsikatero pripadnika sosednjih narodov.«

Slovenska skupnost je skušala svojo povezanost z glavnino naroda in z njegovim demokratičnim vodstvom izkazovati na več načinov. Gre za izražanje solidarnosti zaradi napada na Slovenijo ter za obsodbo agresije z zahtevo po njenem koncu. Nadalje gre za informiranje tukajšnje, zlasti italijanske javnosti in politike o resničnem dogajanju. Končno gre za

vzdrževanje stikov z oblastmi v Sloveniji, z deželnimi, krajevnimi in vsedržavnimi predstavniki v Italiji ter za omogočanje nekaterih koristnih stikov.

OBSODBA AGRESIJE

Predstavniki SSK so bili prisotni v Ljubljani tako ob izglasovanju neodvisnosti, 25. junija, kot, zlasti, ob praznovanju zgodovinskega dogodka 26. junija.

Naslednjega dne, ob začetku vojne, je deželni tajnik Jevnikar takoj stopil v stik s predsednikom deželne odbora Furlanije-Juljske krajine Biasuttijem, ki je bil slučajno v Rimu, da bi posegel pri merodajnih oblasteh, da bi se agresija na Slovenijo prenehala. Ministrskemu predsedniku Andreottiju pa je poslal spomenico, ki izraža pričakovanje, da bo Italija odločno obsodila napad in da bo tudi korenito spremenila svoje stališče glede slovenskega osamosvajanja. Po oceni Slovenske skupnosti je bila namreč tudi opora, ki jo je imelo beograjsko vodstvo v Rimu, objektivno soodgovorna za brutalni vojaški nastop. SSK je tudi zahtevala zavrnitev špekulacij o meji med Slovenijo in Italijo, ki so se pojavile v delu italijanske politike in javnosti.

Stiki z različnimi italijanskimi politikami so se nadaljevali in se še nadaljujejo. Deželni svetovalec SSK Bojan Brezigar je bil v najbolj dramatičnih dneh v Ljubljani kot predsednik pripravljalnega odbora za Svetovni slo-

venski kongres, tako da je bil v tesnem stiku s slovenskim vodstvom in je omogočil vrsto stikov z Italijo. Deželni predsednik SSK Marjan Terpin pa je na primer pospremil vsedržavnega tajnika Liberalne stranke Italije posl. Altissima 29. junija v Ljubljano, kjer je v razgovorih s slovenskim vodstvom spoznal dejanski položaj in se potem v Rimu pri predsedniku Cossigi in v parlamentu zavezal za uradno priznanje nove države Slovenije.

Veliko stikov je bilo ob priliki parlamentarne razprave o jugoslovanski krizi, ki je bila 3. julija v poslanski zbornici in 5. julija v senatu. Rezultat je bil zlasti viden v poslanski zbornici, kjer so parlamentarci narodnih manjšin (Južnotirolska ljudska stranka, Union Valdôtaine in Sardinska akcijska stranka) predložili dve parlamentarni vprašanji, poslancu Caveri (UV) in Ebner (SVP) pa sta v svojih govorih odločno zagovarjala slovenska stališča, kritizirala vlado in Evropsko skupnost ter zahtevala uradno priznanje Republike Slovenije. Caveri je celo podčrtal, da nastopa tudi v imenu Slovenske skupnosti.

Tudi z evropskimi parlamentarci manjšin so bili vzpostavljeni stiki zaradi parlamentarne razprave v Strasburgu.

Na Tržaškem in Goriškem so bile še druge številne pobude in manifestacije za Republiko Slovenijo, a jih v tej številki ne moremo objaviti zaradi stiske s prostorom. (Ured.)

Kaj obetajo Brioni?

Potem ko je Slovenija ponudila premirje, je na njeno razočaranje zvezno predsedstvo pod vodstvom Mesića — zdi se, da pod diktatom armade, ki si na ta način želi privzeti legalno kritje za svoje posege — postreglo z ultimatom v osmih točkah, pa ga je slovensko predsedstvo zavrnilo kot nesprejemljivega, posebej zato, ker so pričakovali pogajanja, ne pa diktata.

Krhka prekinitve ognja, ki so jo ogrožali občasni preleti vojaških he-

likopterjev in nove grožnje Adžića, je bila dodatno obremenjena še s prihodom številnih avtobusov najprej srbskih, nato pa tudi makedonskih in hrvaških staršev vojakov JA v Sloveniji.

Prvi so najprej spravili na noge srbsko skupščino, nato pa okrepljeni s politično lekcijo vojaške resnice o dogajanju v Sloveniji odšli na dolgo pot. Ljubljanski odbor staršev, ki si prizadevajo za vrnitev slovenskih

(se nadaljuje na 2. strani)

Razbita tanka JA na mejnem prehodu v Rožni dolini v Gorici po zavzetju prehoda od strani slovenskih teritorialcev

Sv. Mohor in Fortunat

Iz stare legende:

Apostol Peter je poslal iz Rima učenca Marka v Oglej... Marko je nekaj let uspešno širil krščanstvo v mestu, nato je želel oditi v Rim k apostolu Petru. Ljudstvo si je izbralo mladega Mohorja za njegovega naslednika. Mohor je nato z Markom odšel v Rim, kjer ga je apostol Peter posvetil za škofa. Mohor je uspešno opravljal apostolat, s čudeži si je pridobil sloves ne le v Ogleju, temveč tudi med vsem prebivalstvom »provincije Italije«, zaradi česar so ga pogani zasovražili... Vrgli so ga v ječo, toda za svojega naslednika je imenoval Fortunata. Vendar so tudi tega vrgli v ječo.

Na ponovne grožnje poganskih svečnikov je prefekt Sevast poslal v ječo rablja, ki je Mohorja in Fortunata ponoči obglavil. Njuni trupli so iste noči odnesli in ju pokopali po krščanskem obredu.

Tako stara legenda. Njun praznik obhajamo dne 12. julija, na dan, ko naj bi bila obglavljena. Postala sta prva zavetnika oglejskega patriarhata in ju zato častijo, v vseh škofijah, nastalih na ozemlju omenjenega patriarhata.

Oglej: sv. Peter posvečuje sv. Mohorja

Je bil to kralj Matjaž?

V večernem zraku je duh po lipovem cvetju. Na misel mi prihaja starodavna pripoved o kralju Matjažu in jo povežem s tem, kar se te dni dogaja v domovini. Kralj Matjaž je tesno povezan z načrtom o samostojni slovenski državi. Pripovedka trdi, da kralj zaradi nekkih starih grehov že dolgo let spi s svojimi zvestimi v votlini pod goro. V največji stiski se bo prebudil in popeljal svoje vojske v boj zoper sovražnike slovenskega ljudstva. Lipa bo takrat cvetela in dišala, množice ljudi se bodo kot navdihnjeno pridružile Matjaževi vojski. Vzdignilo se bo mlado in staro, duh lipovega cvetja bo krepil utrujene in ozdravljaj ranjence.

Kralj Matjaž je torej junak, ki ga imamo v rezervi za skrajne primere. S svojo močjo poseže, ko gre res za nohte in nastopijo za domovino usodni dnevi. Ne vem, če imajo tudi drugi narodi take rezerviste, pri nas se je pokazalo, da drži.

Še pred kratkim smo netili med seboj razprtije, bili muhavi in malodušni. Tudi bistri opazovalci slovenske stvarnosti niso mogli predvidevati kakih odločnih potez. Tržaški »Zaliv« je še leta 1987 menil v uvodniku, da je načrtovanje svobodne Slovenije nestvarno in morda izvedljivo le, če bi v Evropi odmrle države.

Ko se je decembra lani bližal dan ljudskega glasovanja za samostojno Slovenijo, smo v strahu in dvomih pričakovali izide. Nismo vedeli, da se je skala, ki je zapirala vhod v Matjažovo votlino, že odvalila. Glasovanje je pokazalo enotno voljo naroda, da se uresničijo stare sanje. Izvoljeni voditelji so brez obotavljanja začeli reševati naloge, ki jih je izid plebiscita narekoval. Proglasili so, da je Slovenija samostojna in neodvisna država ter takoj nato z odločnim vojaškim nastopom ter podporo vsega ljudstva začeli odbijati napade jugoslovanske armade. Napadalci so računali, da bo slovenska vojska negotova in oklevajoča. V resnici je bila budna in živahna, predrzna v odločitvah in preudarna v akcijah.

Je bil to kralj Matjaž? Naj bo kakorkoli, a nekaj se je med Slovenci vžgalo in to so opazili tudi drugi. Odločnosti malega naroda se je ob tej priliki začudil ves svet. Celotna tržaška »Il Piccolo«, ki je Slovincem tradicionalno nenaklonjen, je tako močno zaneslo, da je v trenutku neprisebnosti dal natisniti o nas takole oceno: To je nenavaden narod, bolj trmast od Nemcev, skrivnostnejši od Fincev, ponosnejši od Madžarov, natančnejši od Švicarjev. (1.7.91, stran 2)

Močne in vplivne države so najprej le radovedno gledale, se potem čudile, pozneje odobravalne in nazadnje skušale pomagati. Ključ uspeha pa je predvsem v enotnem nastopu naroda, ki ga je prevzel Matjažev duh. Bog daj, da bi ta duh prevel Slovence še dolgo in da bi se kralj Matjaž nikoli več ne vrnil v podzemlje. Sanj, ki so se uresničile, ne smemo več zakopati.

D. Čotar

Tri presenečenja

Sedaj, ko je, vsaj tako upamo, najhujše mimo in ko smo Slovenci začeli spet normalno življenje, se lahko mirno vprašamo, kaj je za nas ta trenutek ogroženosti pomenil.

Najlepše je to, da smo Slovenci presenetili same sebe. Veseli smo ob spoznanju, da znamo biti pokončni, odločni, pogumni, zavedni, pripravljani na žrtvovanje in končno (zakaj ne?) tudi vojaško sposobni. Najpomembnejše pa je to, da smo ob nevarnosti, ki je pretila ne le naši samostojnosti, ampak celo fizičnemu obstoju vsakega člana naroda, spoznali, da nam vsem skupaj največ pomeni ljubezen do domovine Slovenije in da smo zanjo pripravljani tudi žrtvovati življenje. Ta ljubezen do domovine nas povezuje in presega s svojo prvinskostjo vse razlike in razprtije, poleg tega pa je tudi trdna podlaga, na katero smo vsi vezani.

Poleg ljubezni pa čutimo v srcih tudi ponos, da smo Slovenci, ki ga, če smo iskreni sami s seboj, nismo občutili prav pogosto; raje smo nad to danostjo tarnali.

Torej, presenečenje nad samim seboj, ljubezen do domovine in ponos, to so za vsakega Slovenca tri bistvene odkritja, ki mu jih nudi ta zgodovinski trenutek.

M.M.

Od kod slovenskemu narodu moč? - Odgovarjajo mladi

Odpornost, odločnost in edinost, s katerimi je slovenski narod odgovoril na vojaško agresijo jugoslovanske armade, je marsikoga presenetila. Še najbolj menda generale, ki so računali, da bodo v dveh urah odpravili s Slovenci. Presenetila je svetovno diplomacijo, ki očitno kaj takega ni pričakovala. Presenetila pa je končno tudi nas same, saj smo bili vedno vajeni govorenja o slovenski upogljivosti, hlapčevstvu, drobtinčarstvu, razdeljenosti.

Ne gre le za vojaški vidik vse zadeve. Gre za to, da se je cel narod brez oklevanja in enodušno postavil v bran izborjeni samostojnosti, za katero so bili mnogi pripravljene žrtvovati vse, tudi življenje. Odkod slovenskemu narodu ta moč?

Na to vprašanje odgovarjajo mladi iz Trsta in Gorice.

Breda Susič: V teh dneh je moj slovenski ponos zrased do zvezd. Slovenske državljane sem res občudovala zaradi njihove mirne, preudarne reakcije na vse krivice, ki so jih doživeli. Ganihi sta me njihova složnost in vztrajnost v prepričanju, da ne smejo popustiti pri svojih odločitvah. Odkod ta njihova notranja moč? Očitno je njihova narodna zavest veliko močnejša, kot sem pričakovala. Napad JA so doživljali kot agresijo tujca na svojo zemljo. Ta ljubezen do svoje zemlje, vera v pravico, velika mera avtokontrole so Slovincem vlije tisto notranjo moč, ki jim je dovolila, da so reagirali tako, kot so. Z razočaranjem pa ugotavljam, da ta recept kreposti ni skupen prav vsem Slovincem. Kako naj bi si drugače razložili skromno udeležbo na naših manifestacijah v podporo in solidarnost Sloveniji?

Vida Valenčič: Mislim, da slovenski narod dobiva v teh težkih dneh moralno moč od vseh »ne-vladnih« komponent v svetu, ki podpirajo Slovenijo, takorekoč »čutijo« z njo (na primer Avstrija). Evropa in svet odkrivata Slovenijo in to vlija nove moči v srca Slovencev. Tudi pomirjujoči nastop posameznih slovenskih državnikov pomeni veliko, saj vlija slovenskemu narodu zaupanje v novo, boljšo vlado. Enotnost slovenskega naroda v tem boju, neglede na politično prepričanje, pomeni že sama po sebi neverjetno moč. Za verne ljudi je bistvenega pomena notranja opora, ki jo človeku daje vera, saj pomeni predvsem upanje.

Ivan Žerjal: Iz časopisnih in televizijskih poročil je razvidno, da so se med invazijo Slovenci, tako teritorialci kot civilno prebivalstvo, obnašali zelo mirno. Tako so pričevali tudi osebe, ki so se slučajno mudile v matici v teh dneh. Tudi slovensko vodstvo je pokazalo, da ima izredno trdne živce, z razliko od beograjskih krogov. K temu prispeva verjetno zavest, da je pravica na njihovi strani, da bodo na koncu le dosegli svoj cilj, da bo Slovenija kljub vsemu postala samostojna. To globoko prepričanje je po mojem mnenju razlog za notranji mir, ki ga Slovenci doživljajo.

Marko De Luisa: Kaže, da je slovenski narod prišel do spoznanja, da mu je bila deljenost v vseh preteklih težkih preizkušnjah prej v škodo, skoraj pogubo, kot pa v korist.

Po tem, kar smo doživeli julija pred enim letom (v mislih imam spravo in žalne slovesnosti), po demokratičnem preobrazu slovenske družbe, po zblizanju zdomstva in zamejstva z matico, mislim, da si je vsak lahko pričakoval tako zadržanje Slovencev v teh tako bridkih tre-

nutkih. O vsem se lahko razpravlja, pogaja, preverja, ko pa gre za preživetje naroda, ki si želi le bivati v miru v lastni državi, ki si jo je sam zgradil in izoblikoval, je ob napadu edinole možna in nujna samoobramba.

Damjan Hlede: Dejstvo bivanjske klenosti in pokončnosti slovenskega naroda ter njegove enotnosti v tem trenutku je zgodovinsko. Mislim, da narod, kot osebo, sestavljajo tri komponente: duša (ideje o narodu; čustvena, afektivna navezanost nanj), telo (teritorij kot prostor realizacije narodovega bistva) in Duh (princip odrešenijske vsepovezanosti). Zgodovinsko apokaliptičnost slovenskega naroda je namreč povzročila prav dezintegracijska emfatičarstva prvih dveh komponent in posledična zamoritev tretje. Končno pa se je na obzorju svoje državnosti slovenski narod vendar odločil za Narod. S tem pa je tudi Duh zaživel in dal Slovincem tisto enotnost, ki bi je drugače ne našli.

Danijel Devetak: Svetnik je človek, ki ga življenje neusmiljeno premetava in preskuša, in vendar on ostaja zvest Očetovi ljubezni. Malokateri narod je bil v svoji zgodovini toliko teptan in prisiljen požirati grenkobo kot slovenski narod. In vendar prav v tem trenutku temne noči prerašča v zrelo in kleno zgodovinsko osebo. Hrepenenje po nedosegljivi izpolnjenosti, neznanost, ogroženost in krhkost, stremenje za svobodno realizacijo lastne biti, kot ga zmora le ljubezen v zanosu smrti: vse to vodi slovenski narod k poenotnosti — doslej zgodovinski utvari — in k uresničevanju skritega poslanstva, ki ga Slovenci zopet začinjamo odkrivati v duhovni, kulturni in narodni prebujanosti, ki hoče izkoristiti svobodo, da misli in išče, kajti to je njegova pot k cilju. In vendar noben svetnik ni prerasel iz teme v luč na tej zemlji; spoznal pa je, da je trpeče življenje privilegirana pot, podarjena le izbranim; pot, polna ponižanja in bridkosti, ki jo pa stalno spremlja »luč neugasljiva sredi večne noči«...

Pogovarjal se je Tomaž Simčič

V soboto, 22. junija, je tržaška škofija pod vodstvom svojega škofa poromala k Mariji Saal.

(nadaljevanje s 1. str.)

Kaj obetajo Brioni?

fantov v JA, jim je v hali Tivoli pripravil sprejem in pogostitev, po ljubljanskih domovih pa zagotovil več sto prenočišč, toda informacijska vojna proti Sloveniji je očitno naredila svoje, saj so starši bodisi iz strahu ali pa iz sovraštva odklonili gostoljubje in se odpravili naravnost v kasarne. Hkrati se je vnelo tudi na Hrvaškem in iz Beograda se je proti Zagrebu napotila velika kolona tankov. V Slavoniji so bili deležni novega vala četnikov, ki so jih vojaški oklepniki zaščitili pred streli hrvaške policije in Zbora narodne garde, prišlo pa naj bi tudi do neposredne podpore četnikom s strani JA. T.i. martičevci v Kninski krajini na televiziji očitno izjavljajo, da z Armado »dobro sodelujejo« in da denar prihaja z računa srbske vlade.

POSVET NA BRIONI

Po živahni diplomatski dejavnosti Slovenije, zlasti po Kučanovem srečanju z Genscherjem, Drnovškovim obiskom v Švici in Peterletovimi po-

Del množice na manifestaciji za mir in samostojno Slovenijo na Travniku v Gorici v nedeljo, 30. junija

Solidarnost in molitev za Slovenijo

Krščanski svet je pretekle dni izkazal neverjetno solidarnost z nami Slovenci in Hrvatmi. Svetemu očetu in njegovim molitvam za mir in zmago pravičnosti za vse narode v Jugoslaviji so se pridružili številni drugi kristjani v Italiji in tudi drugod, tudi v Lurdu, kot so poročali romarji. Nasproti italijanski zunanji politiki in njenemu ministru De Michelisu so se odzvali italijanski verni in manj verni državljani.

Slovensko gibanje POT je poslalo na vsa sorodna gibanja v Italiji in na vodstva političnih strank posebno tiskovno poročilo, v katerem opozarja na bistvo oboroženega in političnega spora v Jugoslaviji in Sloveniji: Gre za vrednote človekove osebe, za narodno kulturo, za identiteto posameznih narodov in posebej za demokratične svoboščine.

TELECLARA

Televizija Teleclara, ki ima sedež v Padovi in je last škofov Treh Benečij, je posvetila več oddaj prav dogodkom v Sloveniji. Pripravili so razgovore s škofi in nekaterimi političnimi osebami (nadškof Bommarco, škof Parih, župan Scarno in drugi), posebno tu ob meji. Prikazali so tudi posnetke iz Slovenije (tanke, blokade na cestah).

Gibanje »Prostovoljnih delavcev za Tretji svet« je izdalo posebno tiskovno sporočilo, v katerem med drugim pravijo: »Nesprejemljivo je, da Italija, Evropska gospodarska

govori v Bruslju, je v nedeljo zopet pripotovala trojka evropske skupnosti. Po šestnajst ur trajajočih pogovorih, ki so jih vsi zapovrstjo imenovali kot zelo trde, je nizozemski zunanji minister van der Broeke izjavil, da šele sedaj začenja razumeti vso zapletenost jugoslovanskega konflikta. Namestnik zveznega obrambnega ministra je menda ves čas pogovorov vztrajno hodil na telefonske konzultacije, srbski predstavnik Jović je za »nujnih« obveznosti v Beogradu nekdanjo Titovo rezidenco zapustil že po nekaj urah. Za povrh velja povedati, da je bil Jović le v vlogi namestnika Miloševića, ki se je prav tako opravičil zaradi neodložljivih obveznosti, televizija pa ga je prikazala, kako pregleduje enote srbske teritorialne obrambe. Marković naj bi bil nepostuljiv in naj ne bi hotel pristati na nikakršen kompromis vse do pol ure pred koncem pogovorov. Pogovori sploh niso bili prava pogajanja, so pojasnili slovenski udeleženci Kučan, Bučar, Peterle, Drnovšek in Rupel, ampak je trojka po ločenih pogovorih le ponudila deklaracijo v paketu, ki jo je bilo moč le sprejeti ali pa ne.

skupnost, ZDA in drugi mednarodni organizmi stavijo v podrejen položaj legitimno voljo narodov, kot se je izrazila na demokratičnih volitvah, in branijo status quo in prikrite strateške načrte.«

Potem izražajo svojo solidarnost z narodom v Sloveniji in na Hrvaškem ter pozivajo italijanske politike, naj se potrudijo, da ne bodo prezrte zahteve po demokratičnosti v Sloveniji. Na koncu spomnijo na mednarodno določilo: »Vsi narodi imajo pravico do samoodločbe...«

LISTA FEDERALIZEM

Tudi ta lista se je oglasila. Izdala je tiskovno poročilo: »Lista najbolj ogorčeno obsoja vojaški poseg centralnih oblasti v Republiki Sloveniji in izraža solidarnost njenim prebivalcem. Istočasno zahteva korenito spremembo politike mednarodnih ustanov v podporo Sloveniji in Hrvaški.«

Federalizem je tista politična skupnost, s katero je povezana SSk za volitve v evropski parlament.

In končno omenimo še članke in uvodnike v bolj ali manj vseh katoliških tednikih v Italiji, posebej v videmski Voce Cattolica, ki je že daljša zelo naklonjena Slovincem v videmski škofiji in nam sploh. V predzadnji številki je na uvodnem mestu članek njenega glavnega urednika prav o Sloveniji. Italijanski katoliški svet je torej zelo zavzet za pravice Republike Slovenije.

Po njej naj bi edinole jugoslovanski narodi sami odločali o svoji prihodnosti in sicer na pogajanjih, ki naj bi se začela najkasneje do 1. avgusta ob prekinitvi ognja in umiku vseh oboroženih enot. Te morajo biti pod strogim nadzorstvom zveznega predsedstva. Na mejah naj bi bila slovenska policija in carina, toda delovali naj bi po zakonih Zveze in njej tudi pošiljali denar od carine. Vse skupaj naj bi nadzorovala skupina okrog 50 civilnih in vojaških opazovalcev, ki naj bi v Slovenijo prišli to sredo.

REAKCIJA SLOVENIJE

Dasi se je celotna Slovenija v ponedeljek spraševala, ali je Slovenija kapitulirala, pa Kučan navaja predvsem naslednje pozitivne strani Brionske deklaracije: internacionalizacija slovenskega vprašanja in s tem nekakšno priznanje Slovenije, ki je sedaj enakopraven pogajalski partner brez federacije kot arbitra, ter odločitev Slovenije za evropski način reševanja krize. Položaj, za katerega je Bučar dejal, da je skoraj enak predaji, je žal brez pravih garancij, da Armada ne bo napadla. Ostaja »tolajba«, da nas bo Evropa menda

Solidarnost pobude SSO za Slovenijo

V petek, 5. julija, so se v Gorici, na sedežu SSO sestali predstavniki te krovne organizacije s sindikalisti CGIL - CISL - UIL, da bi skupno preverili vse možnosti pobud glede na dramatično stanje v Sloveniji. Nekatere akcije so že v teku in druge so predvidene v naslednjih dneh, tako na pokrajinski, deželni, državni in mednarodni ravni. Tako bo v petek, 12. julija, manifestacija za mir na goriškem Travniku v organizaciji goriških in novogoriških sindikalnih gibanj.

Predstavniki sindikalnih organizacij so zagotovili, da se bodo odločno zavzemali na vseh ravneh za priznanje samostojnosti Slovenije. Začeli bodo tudi z nabiralno akcijo med delavci in tako tudi konkretno prispevali k ogromnim potrebam Slovenije.

Na pobudo Ljudskega gibanja (Movimento popolare) in župnijske skupnosti je bilo istega dne tudi srečanje za Slovenijo v furlanskem kraju Aiellu v videmski pokrajini. Diskusijskega večera sta se udeležila predsednica SSO Marija Ferletič in podpredsednik dr. Damjan Paulin, ki sta zelo zainteresirano publiko prikazala dramatično stanje v Sloveniji ob agresiji jugoslovanske armije. V naslednjih dneh bo Svet slovenskih organizacij imel srečanja z različnimi ekonomskimi dejavniki naše dežele.

»Vita Nuova« o Sloveniji

V št. 3593 z dne 5. julija 1991 je »Vita nuova« izpod peresa Fulvia Saba objavila daljši uvodnik, ki z veliko naklonjenostjo opisuje prizadevanja Slovenije za osamosvojitve. Pri tem je tednik tržaških katoličanov zelo kritičen do italijanske in sploh do vse zahodne diplomacije, nezadovoljen je tudi z zadržanjem tržaškega občinskega sveta, katerega očita mlačnost, pohvalne besede pa ima na račun goriškega občinskega sveta in deželne svete Furlanije-Juljske krajine.

Med drugim piše F. Sabo, da je Slovenija de facto že samostojna država, saj je v teh dramatičnih dneh vsemu svetu dokazala, da ima sposobno, pripravljeno vodstvo, ki je v stanju prevzeti usodo naroda v svoje roke.

priznala, če bomo napadeni in tako kaznovala neposlušno Armado. Tudi garancije, da bomo po treh mesecih moratorija priznani, so zelo šibke. Kakor je napovedal Peterle, bo morda ob slovenski na mejah zaplapolala tudi jugoslovanska zastava. Ob tem ostaja grenak okus ob misli na žrtve. Kot edina oprijemljiva pozitivna rezultata pa se kažeta dejanska internacionalizacija slovenskega vprašanja in moralni zgled odločitve za mir. Deklaracija mora sicer v sredo (10.7.) obravnati še parlament v Ljubljani, v Beogradu pa še zvezno predsedstvo, na katerega Zahod sicer preveč stavi. Naj bo okus še tako grenak, Slovenija ni imela nobene druge alternative, kajti če bo Jugoslavija dogovor kršila z novo avanturo, jo prav tako čaka boj. Zastražujoča je misel, da bi bil sicer boj »lažji« in »boljši«, ker obstaja dejanska nevarnost, da se bo za nasprotno strani trimesečni moratorij prelevil v zavlačevanje in igro, ki ne bo postregla z nikakršnimi rezultati, ob garancijah Zahoda, ki utegne na vse skupaj že pozabiti. Toda druge poti Slovenija ni mogla ubrati.

Leon Marc

v nedeljo, 14. julija, ob 17.30

V ZNAMENJU NOVE MAŠE IN DRUGIH DUHOVNIŠKIH OBLETNIC

Pri somaševanju sodelujejo:

novomašnik: g. Slavko Rebec iz Št. Petra na Krasu (Pivka)
srebrnomašnik: g. Alfonz Močnik - župnik v Predloki pri Rižani
zlatomašnik: dr. Lojze Škerl - škofov vikar v Trstu.

Pri petju sodelujeta:

mešana cerkvena pevska zbor iz Rodika in Novega sv. Antona v Trstu pod vodstvom Edija Raceta.

Zazelene naše skavtinje in skavtje v krojih ter narodne noše.

Prijazno vabi vse naše rojake iz Trsta in Gorice.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu.

POGOVORI

Iz Trsta je odšla skupnost Loyola, ki je na Kolonkovcu tri leta pričevala za edinost med Slovenci in Italijani. K nam, in sicer v župnijo Madonna del mare, pa prihaja nova redovna skupnost, Sestre frančiškank evangelija. To je med župnijskim praznikom naznanil krajevni župnik o. Gabriele Polita.

Ob koncu misijona '90 so mladi Katoliške akcije na svojem prazničnem srečanju sprejeli geslo: »Danes prihajam na tvoj dom.« V soboto, 1. junija, so se v semenišču poglobili v problematiko verske identitete mladih.

Na praznik Presvetega Rešnjega telesa je bila tradicionalna procesija od Novega sv. Antona do Sv. Justa. Na koncu svojega govora je g. škof Bellomi vzkliknil: »Bodite prepričljivi pričevalci božje ljubezni in usmiljenja.«

Od 6. do 12. junija je nad 500 bolnih in zdravih Tržičanov romalo v vijoličastim vlakom v Lurd. Spremljali so jih generalni vikar, msgr. Regazzoni, mnogi duhovniki ter prostovoljci od Unitalsija.

V soboto, 22. junija, je tržaška škofija pod vodstvom svojega škofa poromala k Mariji Saal. O tem so škofijski tedniki obširno poročali.

Pripravila »Vita nuova«

Korošci solidarni s Slovenci

V Jugoslaviji ne gre za državljansko vojno, za boj enega naroda z drugim, temveč za spopad stalinističnega totalitarizma z evropsko demokratično kulturo, katere del je tudi slovenski narod.

V tem odočilnem trenutku gre za obstoj slovenskega naroda, pa tudi za obstoj demokracije v njenem zadnjem, najbolj ranljivem poganku.

Samo združeni bomo zmogli obraniti oboje! Vsaka hitra pomoč je dragocena, vsaka podpora dobrodošla, vsak prispevek odločilen!

Nabiralna akcija za Slovenijo v Štandrežu

V ponedeljek, 8. julija, sta štandreški kulturni društvi »Štandrež« in »Oton Župančič« začeli nabiralno akcijo za pomoč Sloveniji. Zbiranje finančnih sredstev poteka vsak dan na sedežih društev, v župnijski dvorani in v domu Andrej Budal, v večernih urah in se bo zaključilo v petek, 12. julija.

Prosvetno društvo »Štandrež« je za pomoč Sloveniji že nakazalo milijon lir.

Kulturne prireditve pred prvim Svetovnim slovenskim kongresom

V času pred prvim svetovnim slovenskim kongresom je potekala v Ljubljani, a tudi drugod po Sloveniji, vrsta vseslovensko povezovalnih kulturnih prireditev. Leto dni po zlomu enostranskega totalitarizma odkriva matična Slovenija tisto, kar ji je bilo nad štirideset let prikrito.

Tako so v petek, 21. junija, v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani odprli pregledno razstavo do nedavnega še prepovedanega slovenskega zdomskega tiska. Na ogled je izsek iz pretresljivo bogate bere, ki je nastajala najprej po vojni predvsem v begunskih taboriščih v Severni Italiji in Avstriji, pozneje pa v različnih naseljenih središčih širom po svetu, predvsem pa v Argentini, Združenih državah Amerike, Kanadi, Avstraliji, a tudi v Evropi. Istočasno je bila v ljubljanskem kulturno-informacijskem centru Križanke celodnevna okrogla miza o isti temi, prepovedani, zamolčani in zbrisani slovenski literaturi. Na njej so s predavanji sodelovali Lev Detela, profesorica dr. Helga Glušič in France Pibernik. Nekatero založbo iz Slovenije so istočasno predstavile pravkar izdane ali pa napovedane knjige še nedavno zamolčanih emigrantskih avtorjev. Tako pripravlja Zora Tavčar iz Trsta kar dve publikaciji o zdomski književnosti. Pri celjski Mohorjevi družbi bo izšla njena antologija zdomske proze, v sodelovanju tržaškega mesečnika Mladika in ljubljanskega verskega tednika Družina pa njeni intervjuji z zdomci širom po svetu. Pri mariborskih Obzorjih izide poezija Tineta Debeljaka in ponatis romana »Goričanec« izpod peresa Stanka Kocipra, Nova revija pripravlja izdajo »Zapisov iz zdomstva« Franceta Papeža, Prešernova knjiga bo objavila zajetne spomine Rude Jurčeca, Slovenska matica pa filozofske razprave Vinka Brumna. Pri Založništvu tržaškega tiska so že izdali zbirko pesmi Vinka Beličiča, medtem ko bo pri Art agenciji - Sfinga v Ljubljani izšla prva knjiga Izbranih del Leva Detele ter prevod ameriškega romana Franka Mlakarja »On, oče«. Govorili so tudi o zamejskih založbah in revijah v Trstu, Gorici in Celovcu, ki so bile v Sloveniji zamolčane. To izredno zanimanje za slovensko zdomstvo po skoraj polstoletnem molku je še podčrtala diskusijska oddaja v živo, »Omizje o zamolčani literaturi«, ki je bila na sporedu drugega slovenskega televizijskega programa 17. junija zvečer.

V ljubljanski Mestni galeriji je prvič po drugi svetovni vojni bil na ogled samobitni slikarski svet nedavno v Argentini umrle akademske slikarice Bare Remec z vrsto ekspresivnih motivov iz indijskega življenja. Njena retrospektiva je bila odprta do 30. junija. Tik pred razglasitvijo samostojnosti in začetkom prvega Svetovnega slovenskega kongresa je nova Slovenija z veliko vneto odkrivala svoje toliko desetletij pozabljenе sestre in brate širom po svetu.

Lev Detela

Molitve za Slovenijo

Po številnih naših cerkvah so v dneh najhujše zaostritve in bojev v Sloveniji naši duhovniki in drugi verniki še posebej goreče molili za mir v matični domovini ter za spoštovanje pravic našega naroda, ki se je spet znašel v težki preizkušnji.

Kolikor nam je znano, pa sta bili dve slovenski maši izrecno namenjeni molitvam v ta namen: v soboto, 29. junija, zvečer pri Sv. Ivanu v Trstu in v nedeljo, 30. junija, popoldne v Doberdobo, kjer je bilo ne-

koliko kasneje tudi solidarnostno javno zborovanje na pobudo Slovenske skupnosti.

Pomoč Sloveniji '91

Nadaljujejo se solidarnostne akcije v korist Slovenije, ki jih usklajujejo posebni odbori. V teh odborih na Goriškem in Tržaškem so zostopane vse slovenske organizacije. Sodeluje tudi goriška Caritas, ki je takoj priskočila na pomoč s pošiljkami zdravil in čevljev za novogoriško območje.

Zdravstvene organizacije v naši deželi in slovensko zamejsko zdravniško društvo so poslale v Slovenijo velike količine zdravil in sanitetnega materiala.

Solidarnostni odbor je odprl več tekočih računov, na katerih se zbirajo sredstva, ki so namenjena Rdečemu križu Slovenije in slovenski Karitas. Tekoči računi se imenujejo »Pomoč Sloveniji '91« - »Aiuti alla Slovenia '91« in sicer:

Kmečka banka - Gorica - Sedež Gorica - Filiala Krmin. Tekoči račun 61001

Hranilnica in posojilnica Doberdob. Tekoči račun 1720.

Hranilnica in posojilnica Sovodnje. Tekoči račun 23/7.

Denar lahko prinesete tudi na upravo Katoliškega glasa in na sedež SSO ali pa ga nakažete direktno na devizni račun Ljubljanske banke št. 50100 - 620 - 133 - 25731 - 11723/4 pod nazivom Pomoč Sloveniji za ublažitev posledic agresije (ta račun je odprla direktno slovenska vlada).

Vse informacije dobite na sedežu SSO (tel. 536455) in na sedežu SKGZ (531644).

Sovodnje

Umrli je Emil Lasič

V ponedeljek, 8. julija, so pokopali Emila Lasiča, učitelja v pokoju. Pokojni je bil doma iz Vrtojbe, kjer se je rodil leta 1911. Ko se je družina vrnila iz begunstva in so si obnovili hišo, je kmalu prišla smrt in pobrala mamo in za njo tudi očeta; ostali so trije fantje, vsi še nedorasli. Na prigovarjanje in ob pomoči domačega župnika Franca Švare je Emil šel v malo semenišče v Gorici. V liceju je pa uvidel, da ni poklican za duhovnika, zato je izstopil, četudi to ni bilo lahko. Opravil je leta 1940 učiteljsko maturo in dobil službo onkraj Piave.

Njegovi letniki so morali poleg redne vojaške službe še večkrat v vojsko (Abesinija, Grčija, Francija). Tako je tudi Emil dočkal konec vojne kot partizan v Črni gori. Po povratku je učil na slovenskih osnovnih šolah, nazadnje v Rupi. Priženil se je v Sovodnje, saj je vzel za ženo Danico Češčet in z njo imel dve hčerki, Marinko in Jožico. Obe sta doštudirali, toda Jožica je tragično umrla pred nekaj leti v cestni nesreči pri Novem mestu. Njena izguba ga je močno potrla, saj je kot glasbenica veliko obetala. Ko je stopil v pokoj, je začel bolehati za astmo, ki ga je mučila do smrti.

Emil Lasič je bil glasbeno nadarjen mož in je rad pomagal na koru najprej doma v Vrtojbi in pozneje kjer koli je bil kot učitelj v službi. Po značaju miren in dober je zadnja leta dokaj trpel zaradi raznih boleznih. Dotrpel je v petek, 5. julija, v civilni bolnici. Od njega so se poslovili v cerkvi domači ženski zbor, ki ga je kdaj tudi sam vodil, sedaj pa ga vodi njegova hčerka Marinka. Pel je tudi zbor iz Vrtojbe.

Ženi Danici, Marinki in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

Kličite številko: 001 201 4561111

Hvaležna sem za obvestilo v Katoliškem glasu, kako naj izrazimo svojo solidarnost z matično domovino Slovenijo s tem, da kličemo urad za informacije, ki je neposredno povezan s predsednikom Bushem v ZDA.

Odzvala sem se vabilu in sinoči klicala na gornjo številko. Dobila sem zvezo, podprla zahtevo po samostojni Sloveniji in nujnost, da se prenehajo napadi jugoslovanske Armade. Moj poseg je bil seveda v slovenščini in na koncu sem slišala: »Thank you!« Upam, da se bodo tudi vse naše organizacije in vsi dobri somišljeniki odzvali tako važnemu zgodovinskemu trenutku naše trpeče domovine.

Protest za ZDA

V zvezi s tragičnimi dogodki v Sloveniji so (ponedeljek) sinoči na TV Slovenija objavili telefonsko številko iz ZDA, kjer urad za informacije, direktno povezan s predsednikom Bushem, sprejema proteste ljudi, ki jih nato posreduje predsedniku.

Sama sem danes telefonsko številko preverila in izrazila svoj protest. Vabim vse bralce KG, da kličejo med 15. in 23. uro po našem času in izrazijo, tudi v slovenščini, svojo nasprotovanje nehumanosti v Sloveniji.

Tel. št.: 001 201 4561111

Planet »izbira«

Služba za poklicno usmerjanje pri deželnem ravnateljstvu za šolstvo in kulturo že vrsto let izdaja številne publikacije, s katerimi seznanja zlasti mlade ljudi, kakšne možnosti imajo za nadaljnje šolanje oziroma poklicno izobraževanje. Marsikatera publikacija izide tudi v slovenskem prevodu.

Tako je nedavno izšel zanimiv strip, namenjen učencem tretjega razreda srednje šole, to je tistim, ki se bodo morali odločiti, kakšno šolo oziroma poklicno pot naj izberejo.

Besedilo je prevedel Marijan Bajc, izpisala pa Aleksandra Milič.

Romarji v Lurd

Od 6. do 12. junija je nad 500 bolnih in zdravih Tržičanov romalo v vijoličastim vlakom v Lurd. Spremljali so jih generalni vikar msgr. Regazzoni, mnogi duhovniki ter prostovoljci Unitalsija.

V okviru Solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji so se predstavniki Mladinskega odbora pri Slovenski prosveti, Mladinske sekcije Slovenske skupnosti in Mladinskega odbora SKGZ dogovorili, da v petek, 12. t.m., organizirajo stojnico v mestnem središču Trsta, kjer bodo zbirali podpise v podporo Sloveniji in delili letake s pozivi na solidarnostno pomoč slovenskemu prebivalstvu. Mladi vabijo društva in posameznike, ki se jim želijo pridružiti, da se zglasijo v četrtek, 11. t.m., ob 10.30 na sedežu SKGZ, ul. Sv. Frančiška 20, kjer je tudi sedež Solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji (tel. 368094, fax 368158).

Izšla je MLADIKA št. 5/6

Iz vsebine:

- Pozdrav samostojni Sloveniji
- Odsotnost Boga
- Dr. Jože Velikonja - Slovec za danes
- Spomini na Plečnika

Kritika na račun miljske občine

Pokrajinsko tajništvo SSK v Trstu je z osuplostjo sprejelo novico o načinu odobritve statuta miljske občine in o njegovi glavni vsebini.

Zgleda, da so vsi problemi, ki tarjejo to občino, strnjeni v nekaj besedah, ki se nanašajo na slovensko prisotnost v občini in na odnose z njo.

Slovenci so v miljski občini prisotni že dolga stoletja in ne moremo sprejeti stališča bivšega župana Rosinija in ostalih, da se niso mogli strinjati z bivšimi upravami miljske občine, ker so te »privilegirale« Slovence, ko so jim v resnici nudile le osnovne človeške naravne pravice.

Toliko bolj pa razočara stališče DSL - Liste Frausin, ki sprejema podobne dokumente in jih prikazuje kot »pozornost za manjšino«. S tem v resnici zlorablja slovenske glasove in slovenske izvoljene predstavnike.

Vsekakor si tajništvo pridržuje pravico dokončne ocene, ko bo imelo dokončen vpogled v celotno vsebino statuta in pravilnika, še posebej glede na rabo slovenskega jezika v odnosih z upravo, na javnih napisih in oglasih, na tablah in smerokazih, itd., kar je že vrsto let ustaljena praksa v miljski občini.

Pokrajinsko tajništvo SSK ožigosa dejstvo, da je seja vzhodnokraške konzulte odpadla zaradi pomanjkanja prevajalca. SSK je že opozorila na krizo, v kateri se nahaja občinski urad za prevode v tržaški občini, a zgleda, da je za upravo tako prav in da le-ta želi priti do »tihe ukinitve« te strukture po sprejemu občinskega statuta in pravilnika, ki sploh ne omenjata Slovencev in njihovih pravic, niti naravnih in človeških.

Za pokrajinsko tajništvo SSK

Peter Močnik

Bazovica

V ponedeljek, 8. julija, se je naša cerkev napolnila kot malokdaj, še zunaj je bilo veliko ljudi. Poslovili smo se od naše mlade župljanke, 17-letne Helene Križmančič, ki je po štirih letih podlegla težki bolezni. Trikrat je v New Yorku iskala rešitev, a zaman. Vesela je bila vsakega obiska v bolnici in doma. Veselila se je zlasti obiska našega škofa. Rada je prihajala v cerkev, prejemala zakramente. Njena smrt je posebno pretresla vso našo mladino, ki se je polnoštevilno udeležila zadnjega slovesa. Družini je naša župnijska skupnost izkazala veliko sočutja in globoko sožalje.

Marijan Živic

Kolonija v Dragi

V četrtek, 4. julija, je prišlo v Drago 40 otrok iz naših vasi in iz mesta. Največ jih je iz dolinske občine. Otroci so živahni in nagajivi, zato potrebujejo odločnih vzgojiteljev, da jih ljubeznivo vodijo v skupnem življenju. Ta teden so že šli na kopanje v Sesljan. V večernih urah gledajo zabavne filme. Dvignili se bodo tudi do »Himalajec«. Preteklo nedeljo so zelo lepo sodelovali pri maši na Pesku.

Jusarske volitve

Na nedavnih jusarskih volitvah v številnih krajih na Tržaškem so prevladale enotne domače liste. Tako so slovenski ljudje potrdili svojo določenost, da o zadevah, ki se tičejo njihovega ozemlja, sami odločajo.

Štandrež - nova maša

Novomašna podobica S. Rebeca

Zlo ne prihaja samo za škodo. Tako zlo je stanje v Sloveniji v preteklih dneh. Jugoslovanska armada je proti volji neodvisne Republike Slovenije to deželo praktično okupirala s tem, da je želela zasesti njene meje s sosednimi državami. Po vaseh, kjer so večje vojaške kasarne, je postal položaj nevaren: ljudje so bili prestrašeni.

Med takimi vasmi je tudi Šempe-ter na Krasu ali Pivka po novem. Tam bi v nedeljo, 7. julija, moral imeti novo mašo domačin Slavko Rebec. Ker je cerkev razmeroma majhna, je bilo v načrtu, da bo nova maša na prostem. Toda strah je bil velik in so zato novomašno slavje prenesli. G. novomašnik pa je želel imeti novo mašo na določeno nedeljo. Obrnil se je na pomoč k prijatelju g. Karlu Bolčini. Ta je našel rešitev. »Pridi v Štandrež, tam boš lahko prvič zapel Glorio.« »Rečeno, storjeno.« Sredi tedna se je raznesla vest: Imeli bomo novo mašo. Štandreška verna skupnost je v dveh, treh dneh vse organizirala in v nedeljo, 7. julija, ob 10.30 je novi mašnik pristopil k oltarju v spremstvu msgr. Fr. Močnika in kaplana K. Bolčine ter številnih vernikov.

Pred začetkom maše je novomašnika pozdravil domači župnik msgr. Jože Žorž, za njim pa v imenu župnijskega občestva Marusič Kristina. Takole je spregovorila: »Naši župnijski skupnosti se je zdelo primerno ublažiti krvavo rano (ki jo te dni doživlja Slovenija), da vas povabimo v našo sredo, kjer na slovenski zemlji lahko v miru in v prijateljskem vzdušju z nami požete novo mašo. Štandreško verno občestvo in z njim vsi verni zamejci vas pristrčno pozdravljamo in se vam zahvalujemo za obisk. Naj bo to srečanje znamenje naše povezanosti z vami in s slovensko domovino, znamenje naše podpore in solidarnosti...«

Maša je bila latinska in pel je domači pevski zbor prav odlično, tudi novi mašnik je dobro opravil svoj del, ker je tudi sam dober pevec. Pridigal je msgr. Franc Močnik, ki je pridigal že na številnih novih in jubilejnih mašah. Posebej je priporočil molitev za nove duhovniške in redovne poklice, saj oboji doživljajo dakaj veliko krizo. In vendar božje ljudstvo potrebuje tudi redovnice, ki so ženski cvet v Cerkvi.

Novi mašnik se je seveda vsem zahvalil, saj so verni Štandrežci z župnikom in g. kaplanom zahvalo in pohvalo tudi zaslužili. Po maši je sledilo še prijateljsko srečanje na vrtu župnišča.

»Izroči svojo pot Gospodu, zaupaj vanj in bo ukrepal,« je s psalmistom zapisal na podobico novi

mašnik. Prav v nedeljo smo videli, kako Gospod ukrepa, tudi proti naši volji in proti našim načrtom, toda zupaj vanj.

Gospod novi mašnik: Na mnoga leta!

MePZ »Podgora« na zaključni reviji USCI

V soboto, 22. junija, je v lepo urejeni telovadnici v Foglianu bila na sporedu zaključna manifestacija letošnje revije zborov, ki so člani pokrajinske zborovske organizacije USCI.

Poleg zbora S. Ambrogio iz Tržiča in Audite nova iz Starancana je nastopil tudi MePZ »Podgora«, ki se je predstavil s polurnim programom skladb J. Gallusa, I. Hladnika, Rimski - Korsakova in J. Arcadelta.

Zanimivost revije je bila tudi v tem, da je posamezne zборе kritično ocenila strokovna komisija.

Ob koncu je predsednik USCI-ja za deželo FJK prof. Policardi povabil MePZ »Podgora«, naj bi se predstavil s svojim programom Gallusovih skladb na uradni proslavi našega velikega renesančnega mojstra, ki bo oktobra v Pordenonu.

V cerkvi sv. Ivana zadnji nastop gojencev centra E. Komel

Mladi glasbeniki pri Sv. Ivanu

Dne 22. junija je bil v cerkvi sv. Ivana tretji in zadnji nastop gojencev Slovenskega centra za glasbeno vzgojo E. Komel v Gorici. Tokrat so imele glavno vlogo orgle. S Skladbami G.F. Händla, J.S. Bacha, G. Frescobaldija, G. Muffata, E. Komela in D. Rejca so nastopili Michele Tomasini, Paolo Brumat, Ettore D'Ossvaldo, Pavel Durčič in Olga Tavčar. Izkazalo se je, da sta tako cerkev kot instrument primerna za tovrstne nastope. Instrumentalni del sporeda so dopolnili še Ana Černic (flavta) in Baročni trobilni trio Centra za glasbeno vzgojo Nova Gorica, ki je kot gost nastopil v začetnem in sklepnem delu.

Vokalni del sporeda so oblikovali Rudi Gorjan (bas), Mauro Sabadini (tenor), Barbara Piccolo (mezzosopran) in Mirjam Pahor (sopran). Priditev je na poseben način požlahtnila Mozartova skladba Ave verum v izvedbi vokalnega in godalnega kvarteta v sledeči zasedbi: zgoraj omenjeni glasovi, le da je bil tu tenor Vladimir Čadež, tri violine (Danijel Devetak, Sara Vittori, Peter Gus) in čelo (Michela De Castro).

Tudi ob tem skrbno pripravljenem in lepo izpeljanem nastopu je treba gojencem, profesorjem in vodstvu Centra E. Komel izraziti vse priznanje in obenem željo, da bi na tej poti uspešno nadaljevali.

Tekmovanje Seghizzi

V Gorici se ta teden odvija vsakoletno zborovsko tekmovanje »Seghizzi«. Letošnje tekmovanje je XXX. po vrsti. Začelo se je v ponedeljek, 8. julija, s strokovnimi predavanji. Nastopi zborov bodo v telovadnici na trgu Battisti od srede, 10. julija, do sobote, 13. julija, zvečer ob 20.30, ko bo nagrajevanje nastopajočih zborov in nastop folklorne.

3. VIŠARSKO SREČANJE treh Slovenij

v nedeljo, 4. avgusta 1991

Program

Ob 10.00: *dr. J. Prunk*

Odločitev Slovencev za Jugoslovansko državo.

Ob 11.30: *dr. B. Mlakar*

Državljanstva vojna ter domobranstvo v Sloveniji med okupacijo.

Ob 13.00: Slovesna maša, ki jo bo daroval nadškof dr. A. Šuštar.

DAROVI

Za Sv. Goro: M. Reja 100.000; N.N. 200.000 lir.

Za slov. misijonarje: M. Reja 50.000; N.N. Peč 100.000; N.N. Rupa 150.000; N.N. 100.000 lir.

Za mis. I. Štanta: N.N. 200.000 lir.

Za novo spovednico pri Sv. Ivanu: Olga Troha 100.000 lir.

Za novi skavtski sedež: N.N. 40.000 lir.

Za pomoč Sloveniji: N.N. 100.000; K.A. 100.000; A.Č. 100.000; K.M. 1.000.000 lir.

Za Slomškov spomenik: N.N. 100.000 lir.

Za Dom srečanja Višarje: zbor M. Filej 1.000.000 lir.

Za p.d. »Štandrež«: Marija Lovišček 50.000 lir.

Za Katoliški glas: N.N. 100.000; v spomin g. Juraka N.N. z Jazbin 15.000 lir.

Za Katoliški dom: N.N. 100.000 lir.

Za Bangladeš: N.N. 100.000 lir.

Ob 8. obletnici smrti dragega očeta Ivana Vatta darujeta hčerki Rožica in Rosana za Marijin dom pri Sv. Ivanu (Ts) 50.000 in za cerkveni pevski zbor 50.000 lir.

Darovi za barvna okna v Bazovici: Marija Kalc iz Sydneja 40.000; Pajkeljčevi v spomin Andreja 20.000; Kapun iz Peska 30.000; Urhovi iz Gročane 50.000; Ravalico Bonavia 20.000; ob krstu Jakoba Lesti 100.000; Marija Križmanova 10.000; sin Karlo Pečar v spomin mame in tete 30.000; N.N. iz Gorice 50.000; družina Jazbar v spomin sina Gianfranca 10.000 lir.

obvestila

Pomoč Sloveniji 1991. Svet slovenskih organizacij sporoča svojim članom in somišljenikom, da je bil za ublažitev posledic agresije na Slovenijo ustanovljen sklad za pomoč Sloveniji, h kateremu so pristopile vse družbenopolitične organizacije Slovencev v Italiji. V ta namen so odprli posebne tekoče račune pri slovenskih bančnih zavodih v Italiji. SSO vabi vse, da širokogrudno pristopijo k akciji in pomagajo Sloveniji v teh težkih dneh z denarnimi darovi. Prispevke sprejemajo tudi na sedežu SSO v Trstu, ul. Donizetti 3, med 9. in 13. uro ter na uredništvu Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18 v Gorici.

Potovanje v Rusijo se bo vršilo po programu od 22. julija do 1. avgusta. Udeleženci naj se 22. t.m. zberejo na letališču v Ronkah ob 7. uri. Agencija IOT, ki organizira tehnično stran potovanja, je sporočila, da je zaradi valutne menjave prišlo do povišanja cene in sicer vsak udeleženec naj doplača 65.000 lir. To vsoto lahko izroči na uredništvu Katoliškega glasa ob prevzemu potovalk in drugih informacij. Vrnitev v četrtek, 1. avgusta.

Ob godu Karmelske božje Matere bo v nedeljo, 14. julija, ob 17. uri v cerkvi na Greti vsakoletna sv. maša za slovenske vernike.

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel

Emona

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust.

Naslov hotela: via Statilia, 23 00185 - Rim, tel. (06) 7027911 - 7027827. Fax: (06) 7027877.

V spomin na pok. Ido Košuta-Paulin daruje A. za Zavod sv. Družine in za spovednico pri sv. Ivanu po 50.000.

Za sklad M. Čuk: T.K. v spomin Ide Koshuta 100.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Pepi Prelec v spomin žene Marije 50.000; Vijolica Grassi v spomin strica Alojzija Dovgana 10.000; v spomin nonota Valentine in Verice daruje Livija Kocjančič z družino 50.000 in Albina Lozej 20.000; Gracija in Riketa ob 4. obletnici smrti Jurija Zupančič 50.000; šolske sestre 50.000 lir.

Za Sveto Goro: N.N. 100.000 lir.

Za misijone: M.K. 50.000; M.O. 100.000; V.G. 100.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob smrti dragega očeta

Jožefa Hledeta

se iskreno zahvaljujemo, predvsem domačemu župniku g. Maurutu Bellettiju, g. Vojku Makuču in g. Alfredu Ughiju; prav tako vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se udeležili pogrebne sv. maše in spremljali dragega pokojnika na zadnji poti.

Hčerke in sinovi z vsemi vnuki

Podgora, 1. julija 1991

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Emila Lasiča

se toplo zahvaljujemo g. Marjanu Markežiču za pogrebne obrede, ženskemu pevskemu zboru, pevskemu zboru iz Vrtojbe, darovalcem cvetja ali v dobrodelne namene ter vsem, ki so se udeležili pogreba in z nami sočustvovali.

Sovodnje - Števerjan, 9. julija 1991

radio

Spored od 14. julija do 20. julija 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder. Lučka Susič: »Soncu naproti.« 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice. (12.40) Slovenska lahka glasba. 14.00 Nedeljsko popoldne. 17.00 Pisatelj o svojem delu. Boris Pahor: »Vila ob jezeru«. Roman. 17.35 Potpuri.

Ponedeljek: 8.10 Iz Četrtekovih srečanj. 9.00 Otroški kotichek: »Glasbeni vrtljak.« 9.30 Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni.« 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naši zbori: moški zbor Štmaver. 13.20 Narodnozabavna glasba. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Slovenski film v Gorici: povratek nazaj.

Torek: 8.10 Absalomova pripoved. 9.00 Musical. 9.30 Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni.« 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 »Namasté, Sagarmata.« Zapiski Dušana Jelinčiča z odprave na Everest. 16.00 Usodni karakter. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Vladimir Jurc: Slovensko pismo.

Sreda: 8.50 Priljubljene melodije. 9.30 Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni.« 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 Razglednice iz Španije. 12.40 Zborovska glasba s koncertnega odra: ženska komorna skupina Cappella Civica iz Trsta. 13.30 Narodnozabavna glasba. 16.00 Dvojezičnost in identiteta. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Jugoslavija po letu '45.

Četrtek: 8.10 Literarne podobe: Zgodbe o revijah. 9.30 Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni.« 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 Razglednice iz Srednje Amerike. 12.40 Glas harmonike. 16.00 Spomini Henrika Tumme. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 9.30 Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni.« 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 Nazaj k naravi. 12.40 Srečanje oktetov Primorske: oktet Javor iz Pivke. 16.00 Slovenski Ikar. 16.20 Znani ansambli. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 9.00 Otroški kotichek: »Prevarana liseca«. 9.30 Jaroslav Hašek: »Dobri vojak Švejk v prvi svetovni vojni.« 10.10 Koncert Glasbene matice v cerkvi sv. Vincencija v Trstu. Organist Milko Bizjak. 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 Muzeji pri nas. 12.40 Z naših festivalov. 14.10 Drobтинice. Piše Jelka Cvelbar. 15.00 Prgišče neba. Oddaja o Indijancih. 16.00 Moč tišine. 16. oddaja. 17.10 Klasični album: teden Ludwiga van Beethovna. 18.00 Boris Kobal in Sergej Verč: »Satirični kabaret 1991.«

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA